

Sygn. akt V CNP 33/16

POSTANOWIENIE

Dnia 6 grudnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Irena Gromska-Szuster

w sprawie ze skargi M. N.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku

Sądu Okręgowego w O. z dnia 18 września 2015 r., sygn. akt II Ca (...)

w sprawie z powództwa M. N.

przeciwko K. S.A. z siedzibą w K.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 6 grudnia 2016 r.,

odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 28 kwietnia 2015 r. Sąd Rejonowy w K. zasądził od K. S.A. z siedzibą w K. na rzecz M. N. kwotę 17.663,52 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 29.05.2013.r. do dnia zapłaty i oddalił powództwo w pozostałej części.

Wyrokiem z dnia 18 września 2015 roku Sąd Okręgowy w O. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że powództwo oddalił.

Sąd drugiej instancji dokonał wykładni postanowienia § 2 ust. 3 umowy o pracę stron z dnia 15 lipca 2003r., zmienionego aneksem z dnia 31 sierpnia 2005 r., które powód wskazał, jako podstawę żądania wypłaty odprawy i stwierdził, że przewidywało ono obowiązek wypłaty odprawy tylko w razie odwołania powoda z funkcji prezesa i definitywnego zakończenia stosunku współpracy stron w zakresie korporacyjnym. Tymczasem powód po odwołaniu go z funkcji prezesa z dniem 1 czerwca 2011 r., został z tym dniem powołany na stanowisko wiceprezesa i zawarł z pozwaną nową umowę o pracę, w której strony w § 11 stwierdziły, że jej postanowienia zastępują z dniem 1 czerwca 2011 r. wszelkie wcześniejsze umowy o pracę łączące strony, a w szczególności umowę o pracę z dnia 15 lipca 2003 r. wraz z aneksem z dnia 31 sierpnia 2005 r. W tym stanie rzeczy, zdaniem Sądu Okręgowego, powód nie ma podstaw do żądania wypłaty odprawy za odwołanie go z funkcji prezesa z dniem 1 czerwca 2011 r.

W skardze o stwierdzenie niezgodności z prawem powyższego wyroku powód jako podstawę skargi wskazał naruszenie przepisów prawa materialnego: art. 65 §2 w zw. z art. 353¹, art. 353¹ i art. 471 k.c. przez niewłaściwe zastosowanie w wyniku dokonania niedopuszczalnej wykładni jasnego i niebudzącego wątpliwości § 2 umowy zmieniającej z dnia 31 sierpnia 2005 r. oraz dokonanie wadliwej wykładni § 11 umowy z 1 czerwca 2011 r. i w konsekwencji niezastosowanie art. 471 k.c.. i nie zasądzenie na rzecz powoda dochodzonej kwoty.

Jako przepis, z którym zaskarżony wyrok jest niezgodny, wskazał art. 471 k.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przewidziana w art. 424¹ i nast. k.p.c. skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku sądu drugiej instancji nie jest kolejnym środkiem odwoławczym lecz nadzwyczajną instytucją prawa procesowego wprowadzoną w celu umożliwienia stronom uzyskania prejudykatu koniecznego do dochodzenia od Skarbu Państwa odszkodowania na podstawie art. 417¹ § 2 k.c. za szkodę wyrządzoną wydaniem niezgodnego z prawem orzeczenia sądowego.

Jak wielokrotnie wskazywał Sad Najwyższy - i co także jednolicie przyjmowane jest w doktrynie- na gruncie powyższych przepisów użyte w nich pojęcie „niezgodności z prawem” prawomocnego wyroku ma suwerenne i autonomiczne znaczenie zdeterminowane przez istotę władzy sądowniczej i niezawisłości sędziowskiej, a w szczególności przez przyznanie sądom szerokiego zakresu swobody przy wykładni i stosowaniu prawa. Powszechnie zatem przyjmuje się, że wyrokiem niezgodnym z prawem w rozumieniu art. 424¹ k.p.c. w zw. z art. 417¹ § 2 k.c. jest tylko orzeczenie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, z ogólnie przyjętymi standardami orzecznictwymi lub wydane w wyniku szczególnie rażąco błędnej wykładni czy oczywiście niewłaściwego zastosowania przepisu prawa. Niezgodność z prawem w rozumieniu omawianego przepisu musi mieć zatem charakter kwalifikowany: elementarny i oczywisty. Jeżeli sąd nie wykracza rażąco poza granice przyznanej mu swobody orzecznictwej, to działa w ramach porządku oprawnego, nawet jeżeli dokonał wykładni prawa odmiennej od przyjmowanej i wydane orzeczenie może być uznane za niezgodne z przepisami prawa. Takie uchybienie mogłoby być jedynie przedmiotem zaskarżenia na drodze zwykłych środków odwoławczych, nie jest jednak wystarczające do uznania wyroku za niezgodny z prawem w rozumieniu art. 424¹ k.p.c. i art. 417¹ § 2 k.c. (porównaj między innymi orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 7 lipca 2006 r. I CNP 33/06, OSNC 2007/2/35, z dnia 4 stycznia 2007 r. V CNP 132/06, OSNC 2007/11/174 i z dnia 9 lutego 2010r. I BU 9/09, nie publ.).

To swoiste rozumienie pojęcia niezgodności z prawem wyroku musi być także uwzględnione przy ocenie, na podstawie art. 424⁹ k.p.c., czy skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku powinna być przyjęta do rozpoznania przez Sąd Najwyższy, czy też - jako oczywiście

bezzasadna - nie powinna zostać przyjęta. Uznać bowiem należy, że oczywiście bezzasadna, w rozumieniu powyższego przepisu, jest taka skarga, której zarzuty nie wskazują na opisane wyżej, kwalifikowane naruszenie prawa, lecz tylko na takie uchybienia sądu drugiej instancji, do których doszło w procesie normalnego wykonywania przez sąd przysługującej mu władzy sądowniczej, w granicach przyznanej mu swobody orzeczniczej, w ramach porządku prawnego.

Wniesiona przez powoda skarga opiera się na takich właśnie zarzutach, a jej uzasadnienie sprowadza się w istocie do polemiki skarżącego z dokonaną przez Sąd drugiej instancji wykładnią oświadczeń woli stron zawartych w umowie o pracę z 2003 r., zmienionej w 2005 r., w kwestii przesłanek wypłaty odprawy oraz dokonanymi na tej podstawie ustaleniami faktycznymi, co jest nie tylko nieskuteczne lecz także niedopuszczalne w skardze o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku (art. 424⁴ k.p.c.). Skarżący zarzucając naruszenie art. 65 i art. 353¹ k.c. błędnie także powołuje się na zasadę *clara non sunt interpretanda*, która, jak wielokrotnie stwierdzał Sąd Najwyższy, pozostaje w oczywistej sprzeczności z art. 65 § 2 k.c., nakazującym badanie w umowach raczej tego, jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy, niż opieranie się na jej dosłownym brzmieniu, co dotyczy w szczególności sytuacji, gdy każda ze stron inaczej rozumie postanowienie umowy, jak to miało miejsce w sprawie (porównaj między innymi wyroki Sądu Najwyższego z dnia 8 czerwca 1999 r. II CKN 379/98, OSNC 2000/1/10, z dnia 7 grudnia 2000 r. II CKN 351/00, OSNC 2001/6/95, z dnia 25 marca 2004 r. II CK 116/03 i z dnia 29 kwietnia 2016 r. I CSK 306/15, nie publ.). Skarżący pomija także, że zawarte w art. 65 k.c. zasady wykładni oświadczeń woli oraz przewidziane w art. 353¹ k.c. przesłanki zasady swobody umów zawierają klauzule generalne i pojęcia niedookreślone, których doprecyzowanie należy do zadań orzecznictwa sądowego i jest wyrazem „prawa sędziowskiego” przyznającego sądom szeroki zakres swobody orzeczniczej zarówno przy wykładni oświadczeń woli stron, jak i stosowaniu zasady swobody umów, przy uwzględnieniu konkretnych okoliczności każdej sprawy.

Z tej przyczyny jedynie oczywiste i rażące błędy sądu popełnione przy tłumaczeniu oświadczeń woli stron, znacznie wykraczające poza przyznaną mu swobodę orzeczniczą, mogłyby uzasadniać ocenę o niezgodności z prawem

wyroku wydanego w oparciu o tak rażąco błędne zastosowanie art. 65 k.c. Skarga powoda nie zawiera zarzutów wskazujących na takie uchybienia Sądu drugiej instancji, a stanowi jedynie polemikę ze stanowiskiem Sądu w tym przedmiocie. Nie zawiera również żadnych merytorycznych argumentów na potwierdzenie zarzutu naruszenia art. 471 k.c., wskazanego, jako przepis, z którym niezgodny jest zaskarżony wyrok.

Wszystko to prowadzi do oceny, że skarga jest oczywiście bezzasadna, w rozumieniu art. 424⁹ k.p.c., co skutkuje odmową przyjęcia jej do rozpoznania przez Sąd Najwyższy.

Sąd nie orzekł o kosztach postępowania skargowego, bowiem zawarty w odpowiedzi na skargę wniosek o ich zasądzenie, dotyczy tylko sytuacji oddalenia skargi i nie obejmuje wydania orzeczenia o odmowie przyjęcia skargi do rozpoznania, o co pozwany nie wnosił, a co orzeczono w sprawie.